

Kunnanhallitus	§ 56	18.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 32	28.02.2013

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

53/11/2013

KHALL § 56

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Valtiovarainministeriö asetti helmikuussa 2012 kuntarakennelakia valmistelevalle työryhmän, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palvelurakenneselvityksestä saatavaa palautetta ja sen pohjalta laatia yhteenveto alue- ja kuulemiskierroksesta sekä tehdä uudistuksen vaikutusarviointi ja laatia tarkennettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi rakennelaiksi.

Hallitus linjasi kuntauudistuksen etenemistä iltakoulussaan 5.6.2012 sekä antoi seuraavana päivänä tiedonannon kuntauudistuksen etenemisestä (VNT 2/2012 vp). Hallitus antoi linjauksissaan määrittelemiensä tarkastelunäkökulmien perusteella tarkempien uudistuksen kriteerien valmistelun rakennelakia valmistelevalle työryhmän tehtäväksi. Työryhmän valmistelemat tarkemmat kriteerit vahvistettiin hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä 27.6.2012.

Nyt kyseessä oleva kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministerityöryhmä on linjannut palvelurakennemuutoksen jatkoa 15.11.2012. Näitä linjauksia koskeva muistio on lausuntopyyntöön liitteenä.

Valtiovarainministeriö pyytää mm. kunnilta lausuntoa kuntarakennelaista yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista (ml. poikkeuspennoista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
- yhdistymisavustusten ehdoista ja määrästä;
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Selvitysvelvollisuus ja selvityspennoet

Lakiluonnoksen mukaan kunnan tulisi selvittää kuntien yhdistymistä, jos yksikin seuraavista kolmesta selvityspennoista osoittaa selvitystarvetta: 1) palveluiden edellyttämä väestöpohja, 2) työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne ja 3) kunnan taloudellinen tilanne. Kunta ei kuitenkaan voisi

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 56
§ 32

18.02.2013
28.02.2013

jättäytyä selvityksen ulkopuolelle, vaikkei se täyttäisi selvityspenusteita, mikäli alueella ei muutoin ole saavutettavissa lain edellytykset täyttävää toiminnallista kokonaisuutta. Lisäksi, jos kunta olisi jäämässä muiden kuntien muodostaman selvitysalueen ulkopuolelle, sillä olisi mahdollisuus valita naapurikunnista selvityskumppaniksi sellainen kunta, jonka kanssa se muodostaisi toiminnallisen kokonaisuuden, ja kyseisten kuntien olisi selvitettävä kuntien yhdistymistä yhdessä.

Lakiluonnoksen mukaan kuntien on tehtävä laissa edellytetyt selvitykset ja mahdolliset niihin perustuvat yhdistymisesitykset 1.4.2014 mennessä. Yhdistymisselvityksen tavoitteena on esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä yhdistymissopimus. Selvityksen tulee aina sisältää vähintään (vaikka kunnat eivät päätyisi tekemään yhdistymisselvitystä) suunnitelma hallinnon ja palvelujen järjestämisestä sekä palvelujen tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys taloudellisesta tilanteesta, arvio osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta, yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista sekä arvio kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Yhdistymisselvityksen tulisi pohjautua riittävän laajaan valmisteluun ja tuoda esille kuntien päätöksenteon pohjaksi erityisesti yhdistymisellä saavutettavat edut ja haitat. Tästä syystä laissa säädettäisiin yhdistymisselvityksen tavoitteesta ja vähimmäissisällöstä.

Selvitysalueesta poikkeaminen

Laissa säädettäisiin myös mahdollisuudesta poiketa perusteiden osoittamasta selvitysalueesta. Poikkeaminen ei kuitenkaan olisi automaattista, vaan sen edellytyksiä arvioitaisiin suhteessa alueen kokonaisuuteen ja toisaalta kunnan itsenäisiin edellytyksiin järjestää palveluja asukkailleen.

Selvityspenusteiden osoittamasta selvitysalueesta voitaisiin ensinnäkin poiketa, jos tällöin muodostuu kuntajaon kehittämisen tavoitteet ja kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävä vaihtoehtoinen toiminnallinen kokonaisuus. Toiseksi perusteiden osoittamasta alueesta voitaisiin poiketa, jos se olisi tarpeen erityisen harvan asutuksen vuoksi toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi. Lisäksi poikkeaminen olisi mahdollista suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien turvaamiseksi tai saamelaiden kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaamiseksi. Poikkeaminen ei kuitenkaan tulisi kyseeseen, jos se estäisi alueella toiminnallisten kokonaisuuksien muodostamisen tai kuntien yhdistymisen selvittämiseen olisi kunnassa vahva tarve erityisesti palvelujen järjestämisedellytysten kannalta.

Uudistuksen ohjaaminen ja seuranta

Laissa edellytettäisiin, että kunnat tekevät yhdistymisselvitykset ja niihin perustuvat yhdistymisesitykset 1.4.2014 mennessä. Laissa säädettäisiin kuntien velvollisuudesta ilmoittaa valtiovarainministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää laissa edellytetyt kuntien yhdistymistä. Jos kunta katsoisi tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin selvityspenusteiden osoittamalla alueella, sen tulisi hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta. Kuntien ilmoituksia selvitysalueista ja poikkeamismenettelyn tuottamaa tietoa hyödynnettäisiin myös hallituksen arvioidessa kuntauudistuksen etenemistä vuoden 2013 lopussa.

Valtiovarainministeriö voisi tarvittaessa määrätä erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta, jos kunta ei ole 1.4.2014 mennessä tehnyt kuntien yhdistymisesitystä kuntarakennelain edellytykset täyttävän uuden kunnan muodostamisesta. Säännös olisi luonteeltaan lain toistaiseksi voimassa olevia säännöksiä täydentävä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 56

18.02.2013

§ 32

28.02.2013

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta

Esityksessä ei laajennettaisi valtioneuvoston toimivaltaa päättää yleisesti kuntien yhdistymisestä kuntien valtuustojen sitä vastustaessa. Päätöksenteko kuntien yhdistymisestä perustuisi pääsääntöisesti kuntien yhteiseen esitykseen. Ainoa poikkeus olisi erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn kytketty valtioneuvoston toimivalta päättää kuntien yhdistymisestä. Hallitusohjelman mukaisesti erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kuntien arviointimenettelyä tehostetaan säätämällä valtioneuvostolle mahdollisuus ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin, jos kunnan kyky peruspalvelujen järjestämiseen on vaarantunut eivätkä kuntalaiset saa tarvitsemiaan palveluja. Tämä toteutettaisiin säätämällä lain toistaiseksi voimassa olevissa säännöksissä arviointimenettelyyn kytkettyvän erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta ja valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntien yhdistymisestä näissä tilanteissa. Esitys perustuu tältä osin voimassa olevan kuntajakolokia valmistelleen työryhmän esitykseen.

Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki

Kuntarakennemuutosten toteuttamiseksi kunnille tarjottaisiin tukea laissa edellytettyjen yhdistymisselvitysten tekemiseen ja niistä aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi kuntia kannustettaisiin tekemään tarvittavat kuntarakenteen muutokset suuntaamalla kunnille yhdistymisavustusta ja korvaamalla mahdolliset yhdistymisestä johtuvat valtionosuuden menetykset. Yhdistymisavustusten maksamista jatkettaisiin kuntarakennemuutostukseen liittyvissä vuosien 2014 - 2017 alusta voimaan tulevissa kuntien yhdistymisissä. Koska yhdistymisavustuksilla on tarkoitus tukea kuntarakennemuutosten tavoitteiden mukaisen kuntarakenteen muodostumista, yhdistymisavustusta ei maksettaisi selkeästi selvitysperusteiden vastaisissa kuntien yhdistymisissä. Yhdistymisavustukset olisivat tasoltaan vastaavia kuin vuoden 2013 alussa voimaan tulleissa kuntien yhdistymisissä. Tuen suuruus olisi kuitenkin nykyistä enemmän kytköksissä yhdistyvien kuntien lukumäärään ja uuden kunnan asukasmäärään. Yhdistymisavustus olisi kuntien yhdistymistä kohden 3 - 10 miljoonaa euroa. Yhdistymisavustukset tulisi käyttää välttämättömiin kuntien yhdistymisen kustannuksiin, uuden kunnan palvelujärjestelmän kehittämiseen ja palvelujen tuottavuuden parantamiseen tai uuden kunnan talouden vahvistamiseen.

Valtionosuuksien menetysten korvaamista jatkettaisiin vuosille 2014 - 2019. Uudelle kunnalle maksettaisiin kuntien yhdistymisen voimaantulovuotena ja sitä seuraavina vuosina vuoden 2019 loppuun saakka korvausta valtionosuuksien vähenemisestä. Korvauksen edellytyksenä olisi yhdistymispäätöksen tekeminen 1.4.2014 mennessä ja se, että yhdistyminen tulisi voimaan viimeistään vuoden 2017 alusta.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 7.3.2013 mennessä.

Kuntarakennelakiluonnos on toimitettu luottamusmiesten tutustuttavaksi sähköisesti tammikuussa 2013.

Valmistelija: hallintojohtaja Terttu Ruotsalainen, 040-488 3022.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se antaa liitteen mukaisen lausunnon valtiovaraministeriölle kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös

Keskustelun kuluessa Eine Parviainen esitti, että kuntarakennelakiluonnokseen tehdään eräitä muutoksia. Parviaisen muutosesitykset ovat pöytäkirjan liitteenä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi Eine Parviaisen esityksen raukeavan kannattamattomana.

Kunnanhallitus	§ 56	18.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 32	28.02.2013

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KVALT § 32

Liitteenä on Lapinlahden kunnan lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta sekä Eine Parviaisen muutosesitys lausunnosta.

Kunnanhallituksen ehdotus

Kunnanvaltuusto päättää, että se antaa antaa liitteen mukaisen lausunnon valtiovarainministeriölle kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös

Keskustelun kuluessa Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Antti Valta esitti, että lausuntoon tehdään seuraavat tekstimuutokset:

Ensimmäinen kappale, viimeinen virke:

Kuntaudistuksen keskeisenä tavoitteena on oltava erityisesti kuntalaisille tärkeiden peruspalvelujen turvaaminen, eikä kuntien lukumäärän vähentäminen ja hallintorakenteen muokkaaminen.

Toinen kappale, ensimmäinen virke:

Suurkuntamalli johtaa palvelujen keskittämiseen ja paikallisdemokratian heikkenemiseen.

Viides kappale:

Lähtökohtana kuntaliitoksille on oltava luontainen ja toiminnallinen yhteistyö liitoskumppanin kanssa. Kuntaliitosten pitää perustua vapaaehtoisuuteen ja palvelujen toimivuuden varmistamiseen tai niiden parantamiseen.

Kolmastoista kappale:

Lakiluonnokseen kirjattujen kriteerien perusteella ei ole mahdollista toteuttaa Suomeen onnistunutta kuntarakenteen muutosta, vaan kuntaliitosten pitää perustua vapaaehtoisuuteen.

Toiseksi viimeinen kappale:

Kuntarakennelain kylkeen liitetyt linjaukset sosiaali- ja terveystalvelujen rakenteista ja turvaamisesta ovat epäselviä. Selkeästi ei ole kerrottu myöskään erikokoisten kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoalueiden tehtäviä, tehtävien jakoa, hallintoa ja suhdetta erityisvastuualueisiin. Samoin erityisvastuualueiden tehtävät sekä niiden rahoituksen ja hallinnon järjestäminen ovat epäselviä.

SDP:n valtuustoryhmän puolesta Jorma Rannio totesi, että valtuustoryhmä hyväksyy kunnanhallituksen esityksen sellaisenaan.

Kokouksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Leena Paldanius esitti, että kunnanvaltuusto hyväksyy Eine Parviaisen tekemän esityksen lausuntoon tehtävistä muutoksista.

Lapinlahti 2013 valtuustoryhmän puheenjohtaja Aaro Kubin esitti, että kunnanvaltuusto hyväksyy kunnanhallituksen esityksen sellaisenaan.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana tehtiin kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jolloin asia joudutaan ratkaisemaan äänestämällä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 56
§ 32

18.02.2013
28.02.2013

Puheenjohtaja tiedusteli, hyväksyykö valtuusto yksimielisesti Keskustan valtuustoryhmän esityksen tekstimuutoksista. Puheenjohtaja totesi, että muutokset eivät vaikuta sisältöön, jonka perusteella ne voidaan tehdä kunnanhallituksen esittämään lausuntoon. Puheenjohtajan selonteon perusteella valtuusto päätti yksimielisesti hyväksyä Keskustan valtuustoryhmän täsmennykset ilman äänestystä.

Puheenjohtaja totesi, että Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys on sisällöllisesti poikkeava kunnanhallituksen esitykseen nähden, jolloin asia joudutaan ratkaisemaan äänestämällä.

Puheenjohtaja esitti, että asia ratkaistaan nimenhuutoäänestyksellä äänestysluettelon mukaisessa järjestyksessä siten, että ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Kokoomuksen valtuustoryhmän esitystä äänestävät "EI". Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 31 "JAA" ääntä ja 3 "EI" ääntä. Tyhjiä ääniä ei annettu. Äänestyksen tulos on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 1).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen perusteella äänin 31- 3 kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen Keskustan valtuustoryhmän esittämällä tekstimuutoksilla.

Pöytäkirja, johon tämä päätös sisältyy, on asetettu nähtäväksi 1.3.2013.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Lapinlahdella 1.3.2013

Anja Mähönen
asianhallintasihteeri

Jakelu

Valtiovarainministeriö
Pohjois-Savon liitto

Valitusohje

Tämä päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, joten tästä ei saa tehdä kunnallis- tai hallintovalitusta.

Lapinlahden kunnan lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Yleistä lakiluonnoksesta

Kuntauudistuksen tavoitteena on oltava tasavertaisten ja laadukkaiden palvelujen turvaaminen, kuntien taloudellisten ja toiminnallisten edellytysten vahvistaminen sekä kunnallisen itsehallinnon ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen. Kuntauudistuksen keskeisenä tavoitteena on oltava erityisesti kuntalaisille tärkeiden peruspalvelujen turvaaminen, eikä kuntien lukumäärän vähentäminen ja hallintorakenteen muokkaaminen.

Suurkuntamalli johtaa palvelujen keskittämiseen ja paikallisdemokratian heikkenemiseen. Lakiluonnoksessa ei selosteta, miten liitoskuntien asukkaiden lähipalvelut ja vaikuttamismahdollisuudet turvataan suurkunnissa. Lähipalvelut etääntyvät reuna-alueilla, ja tästä kärsivät erityisesti heikoimmassa asemassa olevat kuntalaiset.

Kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavat keskeisesti myös muut lainsäädäntöuudistukset, minkä johdosta lakiluonnoksen rinnalla olisi pitänyt antaa kunnille perusteelliset selvitykset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain, valtiosuuslainsäädännön ja kuntalain uudistamisesta.

Nykyinen kuntajakolaki on toimiva ja se mahdollistaa jo nyt vapaaehtoiset kuntaliitokset. Uutta suurkuntiin tähtävää lakia ei ole tarvetta säätää.

Lähtökohtana kuntaliitoksille on oltava luontainen ja toiminnallinen yhteistyö liitoskumppanin kanssa. Kuntaliitosten pitää perustua vapaaehtoisuuteen ja palvelujen toimivuuden varmistamiseen tai niiden parantamiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden uudistaminen ja valtiosuuslainsäädäntöuudistuksen muuttaminen ovat kuntauudistuksen tärkeimmät sisällölliset kysymykset, minkä vuoksi ensin olisi pitänyt päättää, miten sosiaali- ja terveyspalvelut on järkevintä järjestää ja vasta sitten muokata Suomeen sopiva kuntarakenne. Vireillä oleva lakiuudistus ei tuo mitään olennaista ratkaisua sosiaali- ja terveydenhuollon ongelmiin ja haasteisiin.

Selvitysvelvollisuus, selvityspusteet ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Kriteerien tarkoituksena on velvoittaa kaikki kunnat kuntaliitosselvityksiin. Kriteerit on määritelty poliittisista lähtökohdista.

Suomessa on maantieteellisistä ja muista olosuhteista johtuen kokoluokaltaan ja asukasmäärältään erikokoisia kuntia. Lakiluonnokseen kirjattu 20 000 asukkaan vaatimus ei takaa sitä, että kunnan peruspalvelut järjestetään yli 20 000 asukkaan kunnissa tehokkaasti ja taloudellisesti. Kuntaliitosta ei voi tehdä myöskään sen perusteella, mikä on pendelöinnin ja asiain suunta, koska kuntalaisille on tärkeintä lähipalvelujen toimivuus.

Lapinlahden ja Varpaisjärven kunnat tekivät kuntaliitoksen vuoden 2011 alusta lukien, minkä johdosta kunnat muodostivat hyvin toimivan yli 10 000 asukkaan peruskunnan. Kuntaliitoksen taustalla oli pitkäaikainen syvälinen yhteistyö eri hallinnonaloilla, minkä johdosta kuntaliitos oli luonnollinen ja perusteltu ratkaisu.

Lapinlahden kunta jatkaa itsenäisenä kuntana ja tuottaa kunnalle kuuluvat kuntapalvelut itse tai sopimuksiin perustuen yhteistyökumppaneiden kanssa. Lapinlahti ei suuntaudu mihinkään yksittäiseen suuntaan ja pakottaminen sellaiseen vaikeuttaa toimivaa ja luontevaa yhteistoimintaa eri toimijoiden kanssa. Hyvien toimivien rakenteiden muuttaminen rikkoisi vuosikausien yhteistyön ja kehitystyön. Sosiaali-, terveys-, koulutus- ja erityisesti vanhushpalvelut on saatava kunnasta lähipalveluna.

Palvelujen järjestämisvastuun siirtäminen suurkunnille ei välttämättä turvaa hyvien ja toimivien sekä taloudellisten palvelujen jatkuvuutta, eikä tuo parannusta palvelujen tuottamiseen nykytilanteessa.

Kuntaliitokset edellyttävät laajaa luottamusta, yhteistä tahtoa ja näkemystä siitä, että kunnat voivat kuntaliitoksen jälkeen parhaiten turvata peruspalvelut lähialueina kuntalaisille.

Lakiluonnokseen kirjattujen kriteerien perusteella ei ole mahdollista toteuttaa Suomeen onnistunutta kuntarakenteen muutosta, vaan kuntaliitosten pitää perustua vapaaehtoisuuteen.

Hiljattain kuntaliitoksen tehneitä kuntia kuntarakennelaki ei saisi koskea, vaan ne saisivat itse päättää, haluavatko ne olla mukana selvittämässä uutta kuntaliitosta tai yhteistyön laajentamista lähialueen kanssa.

Esituksen sisältämät määräajat ja menettely

Kuntarakennelakiluonnoksesta on mahdotonta antaa kattavaa lausuntoa, koska sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen linjaukset sekä kuntien ja valtion välistä tehtävänjakoa pohtivan työryhmän työ ovat vielä keskenäiset. Lisäksi kuntien valtionosuusuudistuksesta ja kuntalain muuttamisesta ei ole tietoa. Näistä lähtökohdista johtuen, ei ole mahdollista selvittää kuntaliitoksia ja toteuttaa hyvin toimivia kuntaliitoksia esitetyssä aikataulussa.

Yhdistymisavustuksien ehdot ja määrät

Käyttötarkoituksiltaan tiukasti rajattu avustussumma, joka maksetaan kolmen vuoden jaksossa, on suurkuntien kannalta lähes merkityksetön. Rahoitusmalli ei ole perusteltu, jos yhdistymisavustukset rahoitetaan leikkaamalla valtionosuuksia. Myöskään muut kuin liitoskunnat eivät saa joutua yhdistymisavustusten maksajiksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Kuntarakennelain kylkeen liitetyt linjaukset sosiaali- ja terveystalvelujen rakenteista ja turvaamisesta ovat epäselviä. Selkeästi ei ole kerrottu myöskään erikokoisten kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoalueiden tehtäviä, tehtävien jakoa, hallintoa ja suhdetta erityisvastuualueisiin. Samoin erityisvastuualueiden tehtävät sekä niiden rahoituksen ja hallinnon järjestäminen ovat epäselviä.

Suomeen ei tarvita enää uusia hallinnollisia organisaatioita, vaan tavoitteena pitää olla luontainen kuntien välisen yhteistyön malli. Esimerkiksi vaativat, raskaat ja erityisosaamista tarvitsevat terveydenhuollon palvelut hoidettaisiin maakuntatasolla tai jopa laajemmalla alueella, mutta perustason palvelut, kuten esimerkiksi lääkärinvastaanotto terveyskeskuksissa ja terveysasemilla.